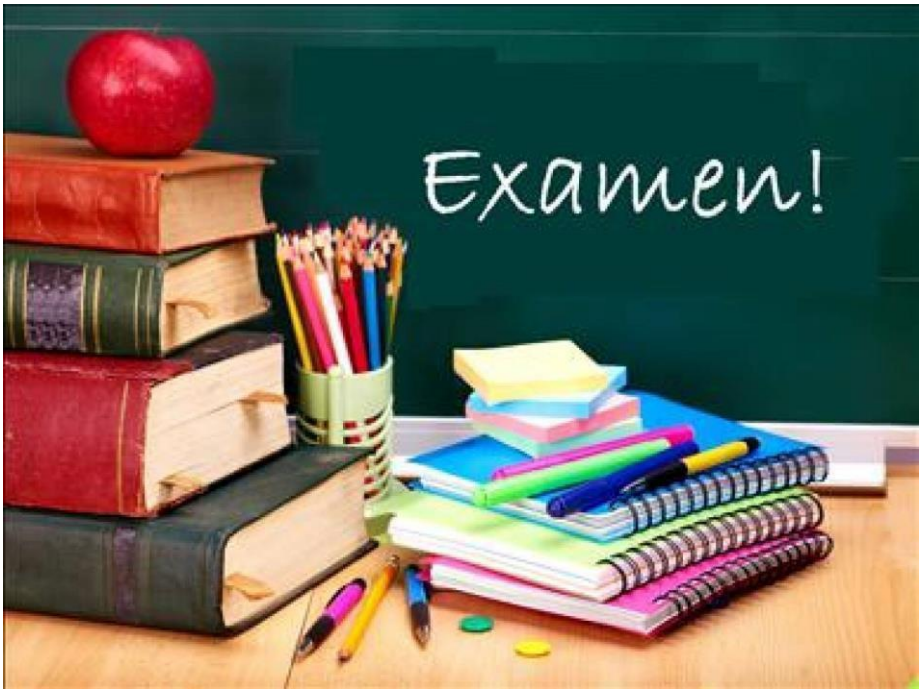
Aanvullend reglement

Programma van Toetsing en Afsluiting

Agora

voor de bovenbouw vmbo AGORA
Schooljaar 2026-2027

Document	Aanvullend PTA Agora VMBO 2026-2027
Status	Vastgesteld
MR	22 september 2026

Voorwoord

Voor je ligt het aanvullend examenreglement van het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) van het Liemers College Agora. In het reglement staan de school specifieke regels die te maken hebben met het schoolexamen en het is een aanvulling op het examenreglement van Stichting Quadraam.

Naast het examenreglement van Stichting Quadraam en het aanvullend examenreglement van het Liemers College Agora is er een vak-PTA. In het vak-PTA staan alle onderdelen van het PTA uitgeschreven alsmede de berekening van het eindcijfer van het schoolexamen per vak.

Dit aanvullend examenreglement van het Liemers College is geldig voor het schooljaar 2026 – 2027.
Mede namens de medewerkers van het Liemers College wens ik je veel succes bij je studie en het (school) examen.

Ilse Vos,
rector

Inhoudsopgave

Inhoud

Voorwoord 2

1 Algemeen 5

1.1 Verantwoordelijkheid 5

1.2 Examencommissie en examentoezichtcommissie 5

1.3 Examinator 5

1.4 De leerwegen 5

1.5 Het eindexamen 5

2 Het schoolexamen (SE) 6

2.1 Periode van het schoolexamen 6

2.1.1 Profielwerkstuk of profielonderzoek (PWS) 7

2.1.2 Rekenen 7

2.2 Afnameopties 7

2.2.1 Praktische opdrachten 7

2.2.2 Handelingsopdrachten 7

2.2.3 Het beoordelen van schoolexamens 8

2.2.4 Het beoordelen van een vak met enkel een schoolexamen 8

2.3 Hulpmiddelen 9

2.4 Afwijkende wijze van examineren 9

2.4.1 Examineren bij onvoldoende beheersing Nederlandse taal 9

2.5 Regels bij afname 9

2.6 Te laat en verhindering bij schoolexamens 10

2.6.1 Verhindering tijdens een schoolexamen 10

2.7 Onregelmatigheden 10

2.9 Lichamelijke opvoeding – ontheffing 11

2.10 Mededeling cijfers en inzagerecht 11

2.11 Beroep tegen cijfers (zie ook Examenreglement Quadraam) 11

2.12 Berekening eindcijfers schoolexamens 11

3 Doubleren 11

3.1 Doubleren in de voor-eindexamenklas (dus 3 mavo overnieuw doen) 11

3.2 Doubleren van de eindexamenklas mavo 12

4 Q-vakken 12

5.1 Herkansen van een schoolexamen 12

5.1.1 Handelingsopdrachten en herkansen 12
5.1.2 Vakken zonder centraal examen en herkansen 12
5.1.3 Verdere mogelijkheden om te mogen herkansen 13
6 Centraal examen (CE) 13
6.1 Examen doen in voorlaatste eindexamenjaar 13
6.1.1 Herkansen van een centraal examen bij examen in het voorlaatste jaar 13
6.2 Vak op een hoger niveau 13
6.3 Gespreid examen 13
6.3.1 Herkansen bij gespreid examen 14
6.4 Extra vakken en vervroegd examen 14
6.5 Berekening eindcijfers van het centraal examen 14
6.6 Herkansen van een centraal examen 14
7 Inzagerecht 14
7.1 Inzagerecht van een schoolexamen 14
7.2 Inzagerecht van een centraal examen 14
8 Bewaartermijn schoolexamens en centraal examens 14

1 Algemeen

1.1 Verantwoordelijkheid

Het aanvullend examenreglement is op voorstel van de examencommissie vastgesteld door het bevoegd gezag en ter instemming voorgelegd aan de medezeggenschapsraad.

Dit aanvullend examenreglement is van toepassing op

Afdeling	Leerjaar
AGORA Mavo (VMBO TL)	3-4

1.2 Examencommissie en examentoezichtcommissie

- De examencommissie Liemers College is een schoolbreed orgaan.
  De examencommissie is verantwoordelijk voor het borgen van de kwaliteit van de school-examinering (procesmatig, inhoudelijk, passend bij de visie van de school en passend bij het afsluitende karakter van het schoolexamen), alsmede het vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen om schoolexamens te beoordelen en vast te stellen.
- De examentoezichtcommissie (ETC) is een aparte commissie per locatie van het Liemers College. De ETC is gemachtigd om de uitvoerende zaken met betrekking tot het schoolexamen te regelen. De ETC brengt advies uit aan de rector. De ETC bestaat uit:

Locatie	Leden
Agora	Mw. F.A.M. Zwanenburg-Proost, afdelingsleider Agora Mw. A. Vermeulen, examensecretaris

1.3 Examinator

De examinator is de docent die belast is met het afnemen en de correctie van zowel het school-examen (SE), het praktijkexamen (CPE of CSPE) en het centraal examen (CE).

1.4 De leerwegen

Het vmbo bij Agora kent alleen de leerweg: Mavo theoretische leerweg (TL)

1.5 Het eindexamen

Het eindexamencijfer bestaat per vak/onderdeel uit:

- Het schoolexamen (SE) en een centraal examen (CE);
- Het schoolexamen (SE), een centraal examen (CE) en een praktijkexamen tekenen (CPE);
- Het schoolexamen (SE) en een praktijkexamen profielvak (CSPE);
- Uitsluitend een schoolexamen (SE).

Schematisch ziet dit er als volgt uit:

Vak, nieveau TL	Schoolexamen (SE)	Centraal examen (CE)	Praktijkexamen (CSPE / CPE)
Nederlands	x	x	
Engels	x	x	
Cambridge	x	x	
Duits	x	x	
Frans	x	x	
Aardrijkskunde	x	x	
Beeldende vorming	x	x	x*
Biologie	x	x	
Economie	x	x	
Geschiedenis en staats-inrichting	x	x	
KCKV*	x		
Muziek	x	x	
Lichamelijke opvoeding	x		
Maatschappijleer*	x		
Nask1	x	x	
Nask2	x	x	
Wiskunde	x	x	
PPD/PGP	x		
Rekenen (zie 2.6.6.)	x		
Profielwerkstuk	x		
LOB	x		

* Kunstvakken incl. CKV alleen in leerjaar 3
* Maatschappijleer alleen in leerjaar 3
* Het definitieve centrale examencijfer beeldende vorming bestaat uit twee delen: Het CPE (praktijkexamen) en het CSE (centraal schriftelijk examen). CPE+CSE/2 =

2 Het schoolexamen (SE)

Het schoolexamen wordt gehouden overeenkomstig het voor ieder vak geldend Programma van Toetsing en Afsluiting (vak-PTA).

De leerling ontvangt voor aanvang van het schoolexamen het aanvullend examenreglement met gekoppeld het bijbehorende Programma van Toetsing en Afsluiting (vak-PTA). Dit is tevens in te zien via de site van het Liemers College onder downloads. Hierin staan de volgende zaken:

a. Een overzicht van de soort, het aantal, de weging en de duur van de toetsen;
b. Het onderwerp van de toetsen;
c. De wijze waarop het eindcijfer schoolexamen wordt berekend.

2.1 Periode van het schoolexamen

De opbouw van het examendossier ten behoeve van het schoolexamen begint in het derde jaar van de opleiding.

2.1.1 Profielwerkstuk of profielonderzoek (PWS)

Het profielwerkstuk/-onderzoek (PWS) moet betrekking hebben op het profiel waarin de leerling onderwijs volgt. Het is onderdeel van het schoolexamen en wordt beoordeeld met een woord-beoordeling. Het profielwerkstuk moet met een “voldoende” of “goed” zijn afgerond.
Behaalt de leerling de kwalificatie “voldoende” of “goed” niet, dan heeft hij het vak niet afgesloten. De leerling kan dan niet deelnemen aan het centraal eindexamen. Het profielwerkstuk/-onderzoek wordt beoordeeld door tenminste twee examinatoren die de leerling hebben begeleid bij de totstandkoming hiervan.

2.1.2 Rekenen

Het vak rekenen (R2F) is alleen voor leerlingen die geen wiskunde in hun pakket hebben. Zowel in leerjaar 3 als in leerjaar 4 wordt getoetst wat het niveau van de leerling is. Het hoogst behaalde
cijfer komt op een bijlage bij de cijferlijst. Het behaalde resultaat (afgerond op een heel getal) wordt niet meegenomen in de uitslagbepaling (zak- en slaagregeling).
Een leerling kan/mag zich verbeteren op R3F niveau (havo-vwo).

Afronding van het cijfer gaat als volgt:

- Ligt het rekenkundig gemiddelde bv tussen 5,45 en 5,49 dan wordt afgerond naar een 5,0.
- Is het rekenkundig gemiddelde bv een 5,50 dan wordt er naar boven afgerond naar een 6,0.

2.2 Afnameopties

Het schoolexamen van alle vakken staat beschreven in het vak-PTA.
Onderstaand een overzicht van gebruikte afkortingen in het vak-PTA:

Afkorting	Staat voor
ST	Schriftelijke toets (dit kan schriftelijk zijn of digitaal)
PO	Praktische opdracht
HO	Handelingsopdracht
MO	Mondeling
KLT	Kijk- en luistertoets
NTB	Nader te bepalen; in overleg wordt afname optie bepaald

2.2.1 Praktische opdrachten

Bij de praktische opdrachten worden zowel het proces als het product beoordeeld. De beoordelingscriteria worden met leerlingen besproken voorafgaand aan de start van de praktische opdracht. Praktische opdrachten worden beoordeeld met een cijfer.

2.2.2 Handelingsopdrachten

Bij handelingsopdrachten gaat het om opdrachten waarvan per leerling door de examinator moet worden vastgesteld of deze naar behoren zijn uitgevoerd. Is dit laatste het geval, dan wordt de handelingsopdracht met een voldoende of goed beoordeeld. Is dit niet het geval, dan moet de leerling aan de opdracht werken totdat deze met een voldoende wordt beoordeeld of hij/zij krijgt een vervangende opdracht. Het correctiemodel wordt met leerlingen besproken voorafgaand aan de start van de opdracht. Handelingsopdrachten worden beoordeeld met een woordbeoordeling.

2.2.3 Het beoordelen van schoolexamens

A. Door middel van cijfers

In leerjaar 3 en 4 worden cijfers gegeven oplopende van één tot en met tien met de daartussen gelegen decimalen

Het cijfer 1,0 wordt toegekend bij een onregelmatigheid bij een onderdeel van het schoolexamen (PTA toets) bij besluit door de rector en is in principe niet herkansbaar tenzij anders is besloten. Het cijfer 1,0 wordt in het leerling administratiesysteem (SOM today) verwerkt met een detailopmerking. De inspectie van het onderwijs, leerling en ouders worden hiervan schriftelijk op de hoogte gesteld.
Ook een vakdocent kan het cijfer 1,0 aan een schoolexamen toekennen. In dit geval wordt dit cijfer ook verwerkt in het leerling administratiesysteem met de detailopmerking "*behaald resultaat*".
Een nog niet gemaakt schoolexamen wordt met een * beoordeeld totdat dit schoolexamen is ingehaald.
Om deel te kunnen nemen aan het centraal examen dient het gehele schoolexamen te zijn afgerond.

B. Door middel van woorden
Onvoldoende = 5,49 of lager
Voldoende = 5,50 – 7,49
Goed = 7,50 – 10

2.2.4 Het beoordelen van een vak met enkel een schoolexamen

KCKV, LOB, lichamelijke opvoeding, maatschappijleer en profielwerkstuk zijn vakken die alleen een schoolexamen (SE) kennen. Voor KCKV, LOB, lichamelijke opvoeding en profielwerkstuk krijgen de leerlingen uiteindelijk geen cijfer op de cijferlijst krijgen, maar een eindkwalificatie "onvoldoende", "voldoende" of "goed". Voor Maatschappijleer wordt wel een cijfer vermeld.
Behaalt de leerling de kwalificatie "voldoende" of "goed" niet, dan heeft hij/zij het vak niet afgesloten. De leerling kan dan niet deelnemen aan het centraal examen en is hij/zij verplicht om te herkansen. Daarom is het vanaf het begin van het schooljaar belangrijk dat de rol van deze vakken niet wordt onderschat.

2.2.4.1 KCKV (Kunstvakken incl. CKV)

KCKV wordt afgesloten op het eind van leerjaar drie. KCKV wordt afgesloten met een woordbeoordeling. Alle onderdelen krijgen een cijfer. Het eindcijfer wordt omgezet naar een woordbeoordeling.

Indien het eindresultaat onvoldoende is, dan is de leerling verplicht te herkansen. In samenspraak met de examentoezichtcommissie én examinator worden hier afspraken over gemaakt.

2.2.4.2 LOB (loopbaanoriëntatie)

In leerjaar 3 en 4 zijn een aantal opdrachten/activiteiten verplicht voor het LOB-programma. Deze staan omschreven in het vak-PTA. De eindkwalificatie van dit vak is een woordbeoordeling zijnde "onvoldoende", "voldoende" of "goed".
Behaalt de leerling de kwalificatie "voldoende" of "goed" niet, dan heeft hij het vak niet afgesloten.
De leerling kan dan niet deelnemen aan het centraal examen en daardoor geen diploma ontvangen Indien het eindresultaat onvoldoende is, dan is de leerling verplicht te herkansen. In samenspraak met de mentor/coach worden hier afspraken over gemaakt.

2.2.4.3 Lichamelijke opvoeding

De beoordelingen voor het vak lichamelijke opvoeding worden in cijfers en woordbeoordelingen gegeven. Het eindcijfer van het schoolexamen wordt omgezet in een woordbeoordeling. Dit is aan het eind van leerjaar 4. Behaalt de leerling de kwalificatie “voldoende” of “goed” niet, dan heeft hij het vak niet afgesloten en kan dan niet deelnemen aan het centraal examen en daardoor geen diploma ontvangen. Indien het eindresultaat onvoldoende is, dan is de leerling verplicht te herkansen.

2.3 Hulpmiddelen

Toegestane hulpmiddelen die tijdens een schoolexamen gebruikt mogen worden, worden door de docent vooraf gecommuniceerd aan de leerling alsmede beschreven op een voorblad bij ieder schoolexamen.

Een leerling kan ook één of meerdere hulpmiddelen toegewezen krijgen via de ondersteunings-coördinator. Hiervoor kan het nodig zijn dat er een deskundigenverklaring aanwezig is. Denk hierbij aan:

- Gebruik tekstverwerker
- Gebruik van een voorleesprogramma
- Extra (toets)tijd, dit is bij een schoolexamen maximaal 20% van de totale toetstijd.

2.4 Afwijkende wijze van examineren

De rector kan toestaan dat een leerling het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die leerling. Hiervoor is een deskundigenverklaring noodzakelijk. De leerling, ouders en de inspectie van het onderwijs worden hiervan op de hoogte gesteld middels een schriftelijke bevestiging.

2.4.1 Examineren bij onvoldoende beheersing Nederlandse taal

De rector kan, op grond van een deskundigheidsverklaring, toestemming verlenen tot verlenging van de duur van een schoolexamen en/of eindexamen met ten hoogste 30 minuten. Daarnaast mag de leerling die korter dan 6 jaar Nederlands onderwijs volgt, gebruik maken van een woordenboek vanuit het Nederlands naar de thuistaal of woordenboeken Nederlands-Engels.

2.5 Regels bij afname

- Mobiele telefoons, smartwatches, draadloze oordopjes en noise cancelling headsets zijn niet toegestaan tijdens de afname van schoolexamens.
- Mondelinge schoolexamens worden afgenomen door de examinator met een bijzitter. Als dit niet het geval is, wordt het mondelinge schoolexamen opgenomen (voicerecorder).
- Praktische opdrachten dienen te worden ingeleverd op de daarvoor gecommuniceerde manier, uiterlijk op de vastgestelde inleverdatum. Dit kan zijn via SOM of persoonlijk aan de examinator. Overschrijding van een deadline wordt gelijkgesteld aan een onregelmatigheid (artikel 11 lid 12 én artikel 5 examenreglement Quadraam).
- Bij het schoolexamen is het alleen toegestaan om deze met pen (blauwe of zwarte inkt) en tekeningen met (kleur)potlood te maken. Uitzondering hierop zijn schoolexamens die digitaal worden afgenomen en leerlingen die toestemming hebben het schoolexamen op de tekstverwerker te maken.
- Het gebruik van AI (artificiële intelligentie) / ChatGPT (generatieve pre-trained transformer) is niet toegestaan tenzij specifiek benoemd in de opdracht.

2.6 Te laat en verhindering bij schoolexamens

Een leerling dient ervoor te zorgen dat hij/zij bij elk onderdeel van het schoolexamen van elk vak op tijd aanwezig is. Een leerling kan tot uiterlijk een half uur (30 minuten) na aanvang van een schoolexamen nog worden toegelaten tenzij de rector anders heeft beslist. Het werk wordt ingeleverd op het tijdstip dat voor de andere leerlingen geldt. Deze leerling heeft *geen* recht op extra tijd.

2.6.1 Verhindering tijdens een schoolexamen

Indien een leerling niet aanwezig is tijdens een schoolexamen (toets) en hij heeft hiervoor een geldige reden, dan dient dat van tevoren bekend te zijn. De leerling is tijdig afgemeld door ouder/verzorger door middel van een melding in Somtoday, schriftelijke notitie of telefonische melding. Alleen in dit geval mag het schoolexamen worden ingehaald.

Indien er geen melding bekend is, dan is er sprake van onttrekking van deelname aan het schoolexamen en is artikel 5 van het examenreglement Stichting Quadraam van toepassing. Het betreffende schoolexamen kan worden ingehaald ten koste van een herkansing.

Onder ongeoorloofd verzuim verstaan we elke vorm van verzuim anders dan:

- een voor aanvang van een schoolexamen doorgegeven ziekmelding;
- een door de examentoezichtcommissie van tevoren goedgekeurd verzuim voor uitzonderlijke gevallen.

2.7 Onregelmatigheden

Bij onregelmatigheden treedt artikel 5 van het examenreglement van Stichting Quadraam in werking. De leerling wordt gehoord door de examentoezichtcommissie (ETC) van de desbetreffende locatie (zie artikel 1.2). Deze adviseert de rector inzake het te nemen besluit.
De leerling en ouder(s)/verzorger(s) worden schriftelijk van dit besluit op de hoogte gesteld. Wordt bij een onregelmatigheid het cijfer 1,0 toegekend, dan vervalt standaard ook de herkansing op dit schoolexamen tenzij anders weergegeven in het besluit.

In alle gevallen waarin het aanvullend reglement niet voorziet, beslist de rector. Indien nodig op basis van melding of overleg met de inspectie.

Voorbeelden van onregelmatigheden zijn:

- Plagiaat (het inleveren van een PO welke niet door de leerling zelf gemaakt is);
- Spieken;
- Ongeoorloofd verzuim;
- Gebruik telefoon en/of smartwatch;
- Het overschrijden van een deadline met betrekking tot inleveren van een praktische opdracht.

2.8 Onvolkomenheden tijdens het schoolexamen

Als een leerling tijdens de afname van een onderdeel van het schoolexamen meent te worden benadeeld door onvolkomenheden, dient hij/zij dat direct te melden bij de surveillant alsmede binnen twee werkdagen bij de examentoezichtcommissie. Onvolkomenheden kunnen zijn: afwijking van de tijdsduur van het schoolexamen, uitvallen van netwerkverbinding tijdens een digitale toets of andere verstoringen.

2.9 Lichamelijke opvoeding – ontheffing

Aan een leerling die vanwege diens gesteldheid niet in staat is om dit vak te volgen, kan een ontheffing verleend worden. Deze ontheffing dient met medische onderbouwing bij de orthopedagoog/ afdelingsleider van de locatie aangevraagd te worden door de leerling en zijn ouder(s)/verzorger(s). Bij toekenning door de rector krijgt deze leerling geen schoolexamencijfer voor dit vak maar de toevoeging *ontheffing*. Ontheffing geldt in principe voor één schooljaar. De inspectie van het onderwijs wordt in kennis gesteld van de verleende ontheffing.

2.10 Mededeling cijfers en inzagerecht

Het cijfer van ieder schoolexamen moet binnen tien werkdagen aan de leerling bekend worden gemaakt en in Somtoday worden geplaatst. Het gemaakte schoolexamen kan op verzoek van de betreffende leerling en de ouder/verzorger op school worden ingezien. Inzage kan binnen een week na bekendmaking van het cijfer. Alle onderdelen van het schoolexamen worden daarna bewaard in het examendossier.

2.11 Beroep tegen cijfers (zie ook Examenreglement Quadraam)

Indien een leerling bezwaar maakt tegen een beoordeling en niet tot overeenstemming komt met de examinator, dient hij zijn bezwaar binnen één week na de bespreking van het werk schriftelijk kenbaar te maken bij de examentoezichtcommissie. De examentoezichtcommissie hoort de leerling en de examinator en adviseert de rector over een te nemen besluit.

Indien een leerling bezwaar maakt tegen het besluit van de rector, dan treedt art. 30 van het Examenreglement Quadraam in werking.

2.12 Berekening eindcijfers schoolexamens

De totstandkoming van de cijfers staat per vak beschreven in het vak- PTA. Minimaal tien werkdagen voor aanvang van het centraal examen ontvangt de leerling een overzicht waarop staat:

a. Met welk eindcijfer het gehele schoolexamen per vak is afgerond;
b. De woordbeoordeling van de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld (O voor onvoldoende / V voor voldoende / G voor Goed);
c. De titel van het profielwerkstuk/-onderzoek en het behaalde resultaat hiervoor;

Wanneer de leerling niet alle onderdelen van het vak-PTA heeft afgerond, kunnen er geen eindcijfers bepaald worden en is deelname aan het centraal examen uitgesloten.

De vakken Lichamelijk Opvoeding, KCKV en LOB zijn afgesloten wanneer het eindresultaat “Voldoende” of “Goed” is behaald.

3 Doubleren

3.1 Doubleren in de voor-eindexamenklas (dus 3 mavo overnieuw doen)

Bij doubleren valt de leerling automatisch in een ander cohort (dit is de periode waarin een leerling bezig is met zijn schoolexamens), waardoor het vak-PTA van dat cohort gehanteerd wordt. Dit vak-PTA kan mogelijk afwijken van het eerder gevolgde vak-PTA. In principe vervallen alle gehaalde cijfers maar in overleg met vakexperts kan de teamleider beslissen om enkele onderdelen te laten staan. Een leerling die doubleert *kan* vrijstelling krijgen voor:

- KCKV en maatschappijleer mits dit is afgerond met minimaal een ‘Voldoende’;

3.2 Doubleren van de eindexamenklas mavo

Voor een leerling die doubleert in leerjaar 4 vervallen in principe alle gehaalde cijfers van leerjaar 4 maar in overleg met vakexperts kan de teamleider beslissen om enkele onderdelen te laten staan. Ook valt de leerling voor vakken en automatisch in een ander cohort, waardoor het vak-PTA van dat cohort gehanteerd wordt. Dit vak-PTA kan mogelijk afwijken van het eerder gevolgde vak-PTA. Waar nodig zal een individueel PTA opgesteld worden. Een leerling die doubleert in leerjaar 4 *kan* vrijstelling krijgen voor lichamelijke opvoeding en het profielwerkstuk wanneer dit met minimaal een voldoende is afgesloten.

4 Q-vakken

Leerlingen die vakken volgen via Q-Vakken worden verwezen naar het vak-PTA van Q-vakken

5 Herkansingsregeling schoolexamen (Examenreglement Quadraam art. 12)

5.1 Herkansen van een schoolexamen

Een leerling bij Agora VMBO heeft in totaal recht op 6 herkansingen. Deze herkansingen zijn in te plannen met de vakdocent en de begeleidende coach. Het streven is om de herkansingsmogelijkheden te verspreiden over het gehele examentraject (leerjaar 3 en 4).

- ✓ Alle toetsen, die in het vak-PTA als herkansbaar zijn aangemerkt, zijn één keer herkansbaar. Ook voldoendes mogen worden herkanst. Het hoogst behaalde cijfer telt.
- ✓ Een schoolexamen (toets), die beoordeeld is met het cijfer 1,0 vanwege een onregelmatigheid, kan niet herkanst worden, mits er anders is besloten door de voorzitter centrale directie.
- ✓ Als een leerling tijdens een herkansing afwezig is, vervalt het herkansingsrecht tenzij de rector op basis van de feiten en omstandigheden, na advies van de examentoezichtcommissie, heeft vastgesteld dat sprake is geweest van een zodanige overmacht situatie waardoor het herkansingsrecht niet vervalt.
- ✓ Het behaalde cijfer van de herkansing staat binnen tien werkdagen in het Somtoday.

5.1.1 Handelingsopdrachten en herkansen

Handelingsopdrachten moeten met een “voldoende” of “goed” worden afgesloten. Dit houdt in dat de leerling bij een “onvoldoende”, verbeteringen moeten blijven aanbrengen tot de beoordeling “voldoende” of “goed” is. Daarnaast kan het zijn dat de leerling een vervangende opdracht moet maken om het vak alsnog af te ronden.

5.1.2 Vakken zonder centraal examen en herkansen

Indien maatschappijleer met een eindcijfer lager dan een 6,0 is afgesloten, heeft de leerling het recht om dit vak te herkansen (zie examenreglement Stichting Quadraam artikel 12 lid 3). Het hoogste van de cijfers behaald bij het herexamen en bij het eerder afgelegde schoolexamen in dat vak geldt als het definitieve cijfer van het schoolexamen in dat vak.

Deze herkansing wordt afgenomen nadat de eindcijfers bekend zijn en voordat de cijfers van het schoolexamen worden uitgewisseld met de inspectie van het onderwijs.

5.1.3 Verdere mogelijkheden om te mogen herkansen

Verdere herkansingen die niet vallen onder het recht op een herkansing zoals hiervoor genoemd, zijn slechts mogelijk in uitzonderlijke, evidente gevallen, zulks ter beoordeling van de rector, op advies van de examentoezichtcommissie.
De rector kan, op advies van de examentoezichtcommissie, toestaan dat al afgelegde delen van het schoolexamen die volgens het examenreglement ongeldig zijn verklaard, herkanst kunnen worden.

6 Centraal examen (CE)

Voor leerlingen van de mavo wordt het centraal examen volgens een landelijk vastgesteld rooster afgenomen. Hiervan kan niet worden afgeweken.

Het rooster voor het CPE (tekenen) wordt uiterlijk twee weken voor aanvang aan de betreffende leerling verstrekt.

6.1 Examen doen in voorlaatste eindexamenjaar

Een leerling kan in het voorlaatste leerjaar centraal examen afleggen in een vak. Voorwaarde is dat de leerling het volledige vak-PTA heeft afgerond van het cohort waarin dat examenjaar is opgenomen.

Als de leerling doubleert vervallen de met dit centrale examen behaalde resultaten. Mocht een leerling, welke vervroegd examen heeft gedaan in een bepaald vak, in leerjaar 4 deelnemen aan een gespreid examen, dan blijft het al behaalde cijfer, gehandhaafd.

6.1.1 Herkansen van een centraal examen bij examen in het voorlaatste jaar

Een leerling die centraal examen doet in het voorlaatste jaar heeft recht op 1 herkansing. Deze leerling heeft de volgende keuze om deze herkansing in te zetten:

- De leerling gebruikt meteen de herkansingsmogelijkheid en heeft daarna (in leerjaar 4) geen herkansingsmogelijkheid meer.
- De leerling wacht met de keuze voor een herkansing tot het laatste leerjaar en maakt dan een keuze.

6.2 Vak op een hoger niveau

Een leerling kan een vak op hoger niveau volgen, wanneer er in leerjaar 3, een positieve beslissing is genomen door de teamleider, op advies van vakexpert en coach.

Een leerling volgt de inhoud en cijfergeving van het vak-PTA van het hogere niveau welke behoort bij het cohort waarin de leerling examen aflegt en doet op dit niveau centraal examen. Wanneer het examen onvoldoende of niet naar tevredenheid gemaakt wordt, kan de leerling het examen alsnog op eigen niveau afleggen. Dit wordt niet gezien als herkansing.

6.3 Gespreid examen

Het is in bijzondere omstandigheden (zoals ziekte) mogelijk om gespreid examen te doen. Gespreid examen houdt in dat het centraal en/of schoolexamen voor een deel van de vakken in het ene schooljaar en voor het andere deel in het daaropvolgende schooljaar wordt afgelegd. Voorwaarde is dat de leerling het volledige vak-PTA heeft afgerond van het cohort waarin het examen wordt afgenomen.
Of een leerling in aanmerking komt voor deelname aan gespreid examen is op basis van onderzoek door een geregistreerd deskundige.

6.3.1 Herkansen bij gespreid examen

In de periode van het gespreid examen kan de leerling gebruik maken, zowel in het eerste áls in het tweede examenjaar, van 1 herkansing van een centraal examen.

6.4 Extra vakken en vervroegd examen

Een leerling kan examen doen in extra vakken bovenop zijn/haar minimale vakkenpakket. Het eindcijfer voor extra vakken wordt op dezelfde manier berekend als voor de andere examenvakken.
Deze extra vakken tellen mee om de uitslag van het examen te bepalen, met de restrictie dat het er nooit toe kan leiden dat een leerling op de extra vakken zakt. In dat geval telt het extra vak niet mee bij de uitslagbepaling. Als dit het geval is, wordt het extra vak wel op de cijferlijst vermeld, tenzij de leerling daar bezwaar tegen maakt.

6. 4.1. Examen van een vak in het voorlaatste leerjaar

Een leerling kan in het voorlaatste leerjaar centraal examen afleggen in een vak, na overleg met vakdocent en toestemming van afdelingsleider. Voorwaarde is dat de leerling het volledige vak-PTA van het betreffende examencohort heeft afgerond.

6.5 Berekening eindcijfers van het centraal examen

De cijfers voor het centraal examen komen tot stand conform de regelgeving artikel 3.35 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020.

6.6 Herkansen van een centraal examen

In de mavo heeft de leerling recht op 1 herkansing van een CE.

7 Inzagerecht

7.1 Inzagerecht van een schoolexamen

Het werk van het schoolexamen wordt maximaal een jaar na het centraal examen bewaard. Het cijfer van iedere toets wordt binnen tien werkdagen aan de leerling bekend gemaakt en in Somtoday gezet. Het gemaakte werk kan op verzoek van de betreffende leerling, de ouder/verzorger op school worden ingezien. Inzage kan binnen een week na bekendmaking van het cijfer. Alle onderdelen van het schoolexamen worden bewaard in het examendossier. Er mogen geen kopieën of foto's van het gemaakte werk worden gemaakt.

7.2 Inzagerecht van een centraal examen

Het werk van het centraal examen en de lijsten waarop de eindcijfers van het schoolexamen staan, alsmede de uitslag van het examen worden op school bewaard tot een jaar na de examenuitslag. De betreffende lijsten alsmede het gemaakte CE-werk/uitdraai van de behaalde scores van het landelijk digitaal flexibel examen, kunnen op verzoek eenmalig worden ingezien door de leerling en/of de ouder/verzorger. Hierbij dient de vakdocent aanwezig te zijn. Dit kan op een nader te bepalen moment. Er mogen geen kopieën of foto's van het gemaakte werk worden gemaakt. Aanvraag voor inzage loopt via de secretaris eindexamen.

8 Bewaartermijn schoolexamens en centraal examens

Alle onderdelen (dus zowel schriftelijk als digitaal) van het schoolexamen worden per onderdeel per leerlaag bewaard in een fysiek examendossier tot één jaar na de uitslag van het eindexamen.

PTA MAVO cohort 2025-2027
AGORA

Inhoud

Aardrijkskunde 2
Biologie 3
Duits 5
Economie 7
Engels 9
Geschiedenis 12
KCKV 17
LOB 18
Lichamelijke opvoeding 19
Muziek 20
Maatschappijleer 21
Nask1 23
Nask2 25
Nederlands 27
Profielonderzoek PWS 29
Rekenen 30
Tekenen 31
Wiskunde 33

Programma van toetsing en afsluiting (PTA) - Liemers College								
Vak	**Locatie**	**Cohort**	**Niveau**				**Leerja(a)r(en)**	
Aardrijkskunde	Agora	2025-2027	MAVO				3-4	
Afnamemoment *(richtlijn)*	**Eindtermen** *Wat moet je kennen/kunnen?*	**Inhoud onderwijsprogramma** *Wat moet je leren/doen?*	**Soort**	**Volgnr.**	**SE-naam**	**Tijdsduur**	**Herkansbaar**	**Weging**
M3 - M4	AK/K7, *AK/V4*, AK/V7, *AK/V8*	Arm en rijk: Nederland, Verenigde Staten en Nigeria	n.t.b.	1	Arm & rijk	50 min.	Ja	10
M3 - M4	AK/K5, *AK/K3*, AK/V2, AK/V7, *AK/V8*	Bronnen van energie: Nederland, Frankrijk en Brazilië	n.t.b.	2	Bronnen van energie	50 min.	Ja	10
M3 - M4	AK/K9, *AK/K3*, AK/V6, AK/V7, AK/V8	Grenzen en identiteit: Nederland, België en Rusland	n.t.b.	3	Grenzen & identiteit	50 min.	Ja	10
M3 - M4	AK/K1, AK/K2, *AK/K3*, AK/V7	PO: Eigen omgeving	PO	4	Eigen omgeving	n.v.t.	Ja	10
M3 - M4	*AK/K4*, *AK/K3*, *AK/V1*, AK/V7, AK/V8	*Weer en klimaat:* *Nederland, Spanje & Verenigde Staten*	n.t.b.	5	Weer & klimaat	50 min.	Ja	15
M3 - M4	AK/K8, *AK/K3*, AK/V5, AK/V7, AK/V8	*Bevolking en ruimte:* *Nederland, Duitsland en China*	n.t.b.	6	Bevolking & ruimte	50 min.	Ja	15
M3 - M4	AK/K6, *AK/K3*, *AK/V3*, AK/V7, AK/V8	*Water:* *Nederland, China & Midden-Oosten*	n.t.b.	7	Water	50 min.	Ja	15
M3 - M4	AK/K1, AK/K2, *AK/K3*, AK/V7	Aardrijkskunde in de praktijk	PO	8	Excursie	n.v.t.	Ja	15

Dit PTA voldoet aan het examenprogramma voor dit vak met het in de kop genoemde niveau. De eindtermen die óók in het centraal examen worden getoetst, zijn *cursief* gedrukt.
Het gewogen gemiddelde van alle onderdelen uit dit vak-PTA maakt het eindcijfer voor het schoolexamen

Programma van toetsing en afsluiting (PTA) - Liemers College								
Vak	**Locatie**	**Cohort**	**Niveau**				**Leerja(a)r(en)**	
Biologie	Agora	2025-2027	MAVO				3-4	
Afnamemoment *(richtlijn)*	**Eindtermen** *Wat moet je kennen/kunnen?*	**Inhoud onderwijsprogramma** *Wat moet je leren/doen?*	**Soort**	**Volgnr.**	**SE-naam**	**Tijdsduur**	**Herkansbaar**	**Weging**
lj3	*K12 van generatie op generatie* *K13 erfelijkheid en evolutie* K8 houding beweging en conditie K7 mensen beïnvloeden hun omgeving	T3 Erfelijkheid en evolutie bs1 t/m 4,8 T5 Stevigheid en beweging T7 Duurzaam leven bs1	n.t.b.	1	SE1-T3, T5, T7	75 min.	Ja	25
lj4	K4 cellen staan aan de basis K6 planten en dieren en hun samenhang K12 van generatie op generatie	T9 Planten	n.t.b.	2	SE2-T9	50 min.	Ja	10
lj4	K11 reageren op prikkels	T10 Regeling - T11 Zintuigen	n.t.b.	3	SE3-T10, T11	75 min.	Ja	20
lj4	*K3 leervaardigheden in het vak biologie* K5 schimmels en bacteriën *K9 het lichaam in stand houden: voeding en genotmiddelen, energie, transport en uitscheiding,* K10 bescherming	T12 Voeding en vertering, T13 Transport en afweer, T14 Gaswisseling en uitscheiding	n.t.b.	4	SE4 - T12, T13, T14	75 min.	Ja	35
lj3/4	K1 Oriënteren op leren en werken K2 Basisvaardigheden *K3 eervaardigheden* *K4 Cellen aan de basis* *K6 Schimmels en bacteriën: nuttig en soms schadelijk* *K9 Het lichaam in stand houden: voeding en genotsmiddelen, energie, transport en uitscheiding* *K11 Reageren op prikkels* *V2 Gedrag bij mens en dier* V3 Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie *V4 Vaardigheden in samenhang*	Gedrag, planten, zintuigen, voeding en vertering Gedrag (lj3-P4) Planten (lj4-P1) Zintuigen (lj4-P2) Voedingsmiddelen en indicatoren (lj4-P3)	PO	1	PO1	n.v.t.	Nee	10

Dit PTA voldoet aan het examenprogramma voor dit vak met het in de kop genoemde niveau. De eindtermen die óók in het centraal examen worden getoetst, zijn *cursief* gedrukt. Het gewogen gemiddelde van alle onderdelen uit dit vak-PTA maakt het eindcijfer voor het schoolexamen.

Programma van toetsing en afsluiting (PTA) - Liemers College								
Vak	**Locatie**	**Cohort**	**Niveau**				**Leerja(a)r(en)**	
Duits	Agora	2025-2027	MAVO				3-4	
Afnamemoment *(richtlijn)*	**Eindtermen** *Wat moet je kennen/kunnen?*	**Inhoud onderwijsprogramma** *Wat moet je leren/doen?*	**Soort**	**Volgnr.**	**SE-naam**	**Tijdsduur**	**Herkansbaar**	**Weging**
jan/feb 2027	*MVT/K/5*, MVT/V/4 Je kan strategieën gebruiken om informatie te verwerven uit gesproken tekst	**Kijk- en luistervaardigheid**	LT	1	LT1	75 min.	Ja	25
voor april 2027	*MVT/K/4*, MVT/V/1, MVT/V/4 Je kan een simpele Duitse tekst begrijpen en kan specifieke informatie vinden en begrijpen in eenvoudig, alledaags materiaal.	**Leesvaardigheid**	ST	2	ST2	50 min.	Ja	25
voor april 2027	MVT/K/2, *MVT/K/3*, MVT/K/6 Je kan in een serie korte zinnen informatie geven over zichzelf en anderen. Je kan in eenvoudige bewoordingen mensen, plaatsen en bezittingen beschrijven. Je kan in een serie korte zinnen informatie geven over zichzelf en anderen. Je kan uitleggen wat hij/zij wel/niet leuk vindt aan iets	**Spreekvaardigheid**	MO	3	MO3	n.v.t.	Ja	25
voor april 2027	MVT/K/1, *MVT/K/7* Je kan in korte, eenvoudige zinnen vertrouwde zaken beschrijven. Je kan een eenvoudig briefje schrijven via de post, e-mail of via andere social media. Je kan zeer kort en elementair gebeurtenissen, activiteiten in het verleden en persoonlijke ervaringen beschrijven	**Schrijfvaardigheid**	ST	4	ST4	50 min.	Ja	25

Dit PTA voldoet aan het examenprogramma voor dit vak met het in de kop genoemde niveau. De eindtermen die óók in het centraal examen worden getoetst, zijn *cursief* gedrukt. Het gewogen gemiddelde van alle onderdelen uit dit vak-PTA maakt het eindcijfer voor het schoolexamen.

Programma van toetsing en afsluiting (PTA) - Liemers College								
Vak	**Locatie**	**Cohort**	**Niveau**				**Leerja(a)r(en)**	
Economie	Agora	2025-2027	MAVO				3-4	
Afnamemoment *(richtlijn)*	**Eindtermen** *Wat moet je kennen/kunnen?*	**Inhoud onderwijsprogramma** *Wat moet je leren/doen?*	**Soort**	**Volgnr.**	**SE-naam**	**Tijdsduur**	**Herkansbaar**	**Weging**
M3 – TW4	EC/K/1 Oriëntatie op leren en werken EC/K/2 Basisvaardigheden *EC/K/3 Leervaardigheden in het vak economie* EC/K/4B Consumptie en consumenten-organisaties EC/K/8 Natuur en milieu *EC/V/1 Verrijkingsstof* EC/V/2 Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie *EC/V/3 Vaardigheden in samenhang*	Pincode hoofdstuk 2 en hoofdstuk 4: Consumptie, consumentenorganisaties en verzekeren	ST	1	ST1	100 min.	Ja	20
M4 – TW1	*EC/K/4A Consumptie* *EC/K/5A 1.1 t/m 1.8, 1.11, 2.2, 2.3, 4.1, 5.2 en 6 Arbeid en productie, bedrijfseconomie* EC/K/5B Arbeid en bedrijfsleven *EC/V/1 Verrijkingsstof*	Pincode hoofdstuk 1, 2 en 3: Consumptie; inflatie en geldzaken; arbeid en productie; bedrijfseconomisch rekenen; arbeid en bedrijfsleven	ST	2	ST2	100 min.	Ja	20
M4 – TW2	*EC/K/5A1.9, 1.10, 2.1 t/m 2.5, 3.1, 3.2, 4.1 t/m 4.5, 5.3 t/m 5.5 Arbeid en productie* EC/K/5B Arbeid en bedrijfsleven *EC/K/7 Internationale ontwikkelingen*	Pincode hoofdstuk 4, 7 en 8: Arbeid; bedrijfsleven; internationale handel; ontwikkelingslanden	ST	3	ST3	100 min.	Ja	20
M4 Tussen TW2 en TW3	*RC/V/3 Vaardigheden in samenhang*	Praktische opdracht waarbij verschillende onderdelen uit het examenprogramma in samenhang worden getoetst	PO	1	PO1	n.v.t.	Nee	20

M4- TW3	*EC/K/5A 5.1, 5.2 Arbeid en productie* *EC/K/6 Overheid en bestuur* *EC/V/1 Verrijkingsstof*	Pincode hoofdstuk 5 en 6: Overheid; werkloosheid; economische groei; belastingen	ST	4	ST4	100 min.	Ja	20

Dit PTA voldoet aan het examenprogramma voor dit vak met het in de kop genoemde niveau. De eindtermen die óók in het centraal examen worden getoetst, zijn *cursief* gedrukt.
Het gewogen gemiddelde van alle onderdelen uit dit vak-PTA maakt het eindcijfer voor het schoolexamen

Programma van toetsing en afsluiting (PTA) - Liemers College								
Vak	**Locatie**	**Cohort**	**Niveau**				**Leerja(a)r(en)**	
Engels	Agora	2025-2027	MAVO				3-4	
Afnamemoment *(richtlijn)*	**Eindtermen** *Wat moet je kennen/kunnen?*	**Inhoud onderwijsprogramma** *Wat moet je leren/doen?*	**Soort**	**Volgnr.**	**SE-naam**	**Tijdsduur**	**Herkansbaar**	**Weging**
M4 – TW1	MVT/K/1-K/7 **Schrijfvaardigheid** Je kunt een formele email schrijven waarin je vraagt naar gedetailleerde informatie, verzoeken doet en vertrouwde zaken, gebeurtenissen en ervaringen beschrijft.	In de lessen werken we aan de volgende vaardigheden: -woordenschat -grammatica -taalgebruik -een boodschap duidelijk en passend formuleren	ST	1	ST1	50 min.	Ja	20
M4 – TW2	MVT/K/1-K/2-*K/3*-K/5-K/6 **Spreekvaardigheid** -Je kunt vertellen over jezelf en anderen, ervaringen, gebeurtenissen, activiteiten en andere vertrouwde zaken. -Je kunt actief deelnemen aan een discussie en je voorkeur en mening uitdrukken over vertrouwde alledaagse onderwerpen.	In de lessen werken we aan de volgende vaardigheden: · Je een korte presentatie kunt geven over vijf zelfgekozen foto's of plaatjes, die je van tevoren voorbereidt. · Je een discussie kunt voeren aan de hand van een speech card. Je inhoudelijk kunt reageren op nieuwsitems en andere actuele onderwerpen.	MO	1	MO1	n.v.t.	Nee	20
1 februari 2027	MVT/K/5-V/4 **Luistervaardigheid** Je begrijpt kijk- en luisterfragmenten over alledaagse onderwerpen en kunt vragen beantwoorden over de informatie die gegeven wordt in deze fragmenten.	In de lessen werken we aan de volgende vaardigheden: Je kunt gebruik maken van luisterstrategieën – Voorspellen, hoofdlijn begrijpen, details eruit halen. Fragmentanalyse –Oefenvragen maken en bespreken. Luisteren in context – Alledaagse gesprekken en instructies begrijpen.	LT	1	LT1	75 min.	Nee	20

		Alledaagse gesprekken en instructies begrijpen. Oefentoetsen – Werken met oud CITO-materiaal en tijdmanagement trainen.						
M4- TW3	Eindterm: MVT/K/4 – Leesvaardigheid *MVT/K/3 – Leervaardigheden* **Leesvaardigheid: woordenschat en tekstverbanden** Toetsinhoud: De Je kan eenvoudige Engelstalige teksten begrijpen en relevante informatie selecteren. De toets richt zich op woordenschat in de context van teksten, het herkennen van signaalwoorden en tekstverbanden, het bepalen van de hoofdgedachte, het herkennen van verbanden binnen een tekst en het vergelijken van informatie uit één of meerdere teksten.	Woordenschat (in context van teksten) · De betekenis van onbekende woorden en uitdrukkingen afleiden uit de context van een tekst. · De betekenis van belangrijke woorden en zinsdelen in een tekst herkennen. Signaalwoorden en tekstverbanden · Veelvoorkomende signaalwoorden herkennen. · Het tekstverband herkennen dat door signaalwoorden wordt aangegeven, zoals opsomming, tegenstelling, oorzaak-gevolg en voorbeeld. Leesvaardigheid · Relevante informatie in een tekst vinden bij een gegeven informatievraag. · De hoofdgedachte van een tekst of tekstgedeelte bepalen. Verbanden tussen zinnen of alinea's herkennen. Informatie uit één of meer teksten vergelijken en daaruit een conclusie trekken. **Tekstanalyse** – Verschillende tekstsoorten en structuren herkennen en interpreteren.	ST	2	ST2	120 min.	Nee	20
M4 Buiten toetsperiode	MVT/K/1 - *K/3- K/4* - K/6 - K/7 MVT/V/1 - *V/5* Language File: taaldossier van verschillende taalvaardigheden Leesvaardigheid Schrijfvaardigheid Gespreksvaardigheid/spreekvaardigheid Woordenschat.	Je werkt tijdens de lessen aan je taaldossier, waarbij alle taalvaardigheden aan bod komen.	PO	1	PO1	n.v.t.	Nee	20

Dit PTA voldoet aan het examenprogramma voor dit vak met het in de kop genoemde niveau. De eindtermen die óók in het centraal examen worden getoetst, zijn *cursief* gedrukt.
Het gewogen gemiddelde van alle onderdelen uit dit vak-PTA maakt het eindcijfer voor het schoolexamen

Programma van toetsing en afsluiting (PTA) - Liemers College								
Vak	**Locatie**	**Cohort**	**Niveau**				**Leerja(a)r(en)**	
Geschiedenis	Agora	2025-2027	MAVO				3-4	
Afnamemoment *(richtlijn)*	**Eindtermen** *Wat moet je kennen/kunnen?*	**Inhoud onderwijsprogramma** *Wat moet je leren/doen?*	**Soort**	**Volgnr.**	**SE-naam**	**Tijdsduur**	**Herkansbaar**	**Weging**
Mavo 3	**GS/K/4 De koloniale relatie Indonesië – Nederland:** De kandidaat kan herkennen en beschrijven op welke wijze de koloniale relatie tussen Indonesië en Nederland zich in de loop der tijd ontwikkeld heeft en bijgedragen heeft aan de dekolonisatie/onafhankelijkheid van Indonesië. GS/K/1, GS/K/2, *GS/K/3*, GS/V/7, *GS/V/8.*	Nederland & Indonesië, Hoofdstuk 1: Hoe waren de verhoudingen tussen Nederland en Indonesië van 1600 tot heden.	n.t.b.	1	SE 1 NL en Indonesië		Ja	8%
Mavo 3	**GS/K/9 De Koude Oorlog:** De kandidaat kan het ontstaan, verloop en einde van de Koude Oorlog herkennen en beschrijven, en aangeven welke oorzaken en gevolgen deze periode voor de wereldpolitiek in het algemeen en voor Europa in het bijzonder heeft gehad. GS/K/1, GS/K/2, *GS/K/3*, GS/V/7, *GS/V/8*.	De Koude Oorlog, Hoofdstuk 5: Wat was de Koude Oorlog en wat waren de gevolgen van de Koude Oorlog voor de wereld?	n.t.b.	2	SE 2 Koude Oorlog		Ja	8%
Mavo 3	**GS/K/8 Cultureel - mentale ontwikkelingen in Nederland na 1945:** De kandidaat kan herkennen en beschrijven welke cultureel-maatschappelijke ontwikkelingen zich na de Tweede Wereldoorlog hebben voorgedaan en verklaren welke gevolgen deze ontwikkelingen gehad hebben voor de Nederlandse samenleving. GS/K/1, GS/K/2, *GS/K/3*, GS/V/7, *GS/V/8*.	Nederland na 1945: cultuur en mentaliteit Hoofdstuk 4: Wat veranderde er in Nederland na 1945 in de manier van leven en denken.	n.t.b.	3	SE 3NL na 1945		Ja	9%

Mavo 4	***GS/K/5 Staatsinrichting van Nederland:*** De kandidaat kan herkennen en beschrijven hoe de Nederlandse rechtsstaat/staatsinrichting zich vanaf 1848 tot nu ontwikkeld heeft en deze ontwikkelingen in verband brengen met belangrijke gebeurtenissen en ontwikkelingen in de Nederlandse geschiedenis vanaf 1848. **GS/K/7 Sociale zekerheid en verzorgingsstaat in Nederland:** De kandidaat kan herkennen en beschrijven welke ontwikkelingen zich op het terrein van de sociale zekerheid vanaf de tweede helft van de 19e eeuw hebben voorgedaan die geleid hebben tot de huidige, herziene verzorgingsstaat. GS/K/1, GS/K/2, *GS/K/3*, GS/V/7, *GS/V/8*.	Democratisering van Nederland [1848- 1919] Hoofdstuk 1: Hoe kregen in Nederland de koning minder macht en het volk meer macht?	n.t.b.	4	SE 4 Democratisering van NL		Ja	15%
Mavo 4	***GS/K/10 Historisch overzicht vanaf 1900:*** De kandidaat kan herkennen en beschrijven welke belangrijke gebeurtenissen en ontwikkelingen zich in de Nederlandse en (West-)Europese geschiedenis vanaf 1900 hebben voorgedaan. de oorzaken, aanleiding, verloop en afloop van de Eerste Wereldoorlog (1914-1918) herkennen en beschrijven. GS/K/1, GS/K/2, *GS/K/3*, GS/V/7, *GS/V/8.*	De Eerste Wereldoorlog [1914-1918] Hoofdstuk 2: Wat waren de oorzaken en de gevolgen van de eerste wereldoorlog?	n.t.b.	5	SE 5WO I		Ja	15%

Mavo 4	***GS/K/10 Historisch overzicht vanaf 1900:*** De kandidaat kan herkennen en beschrijven welke belangrijke gebeurtenissen en ontwikkelingen zich in de Nederlandse en (West-)Europese geschiedenis vanaf 1900 hebben voorgedaan. Je kent de inhoud van het Verdrag van Versailles. Je herkent en benoemt, de gevolgen van de economische crisis voor het vertrouwen in de democratie in Europa [met name in Duitsland]. Je kent de belangrijkste ontwikkelingen in nazi – Duitsland de belangrijkste ontwikkelingen in nazi-Duitsland, als voorbeeld van een extreemrechtse totalitaire staat, herkennen en beschrijven. ***GS/V/9 Twee thema's bij het Historisch Overzicht vanaf 1900:*** Het ontstaan en de gevolgen van het communisme in de Sovjetunie [1917 - 1941] GS/K/1, GS/K/2, *GS/K/3*, GS/V/7, *GS/V/8*.	Het Interbellum [1919-1939] Hoofdstuk 3: Waarom ontstonden in het interbellum totalitaire staten, zoals nazi-Duitsland en de Sovjet-Unie?	n.t.b.	6	SE 6 Interbellum		Ja	15%

Mavo 4	***GS/K/10 Historisch overzicht vanaf 1900:*** De kandidaat kan herkennen en beschrijven welke belangrijke gebeurtenissen en ontwikkelingen zich in de Nederlandse en (West-)Europese geschiedenis vanaf 1900 hebben voorgedaan. Je kan de oorzaken, begin, verloop en afloop van de WOII herkennen en noemen De bondgenootschappen van As -mogendheden en Geallieerden herkennen en noemen. ***GS/V/9 Twee thema's bij het Historisch Overzicht vanaf 1900:*** Indonesië als voorbeeld van dekolonisatie (1942-1949) GS/K/1, GS/K/2, *GS/K/3*, GS/V/7, *GS/V/8*.	De Tweede Wereldoorlog [1939 - 1945] Hoofdstuk 4: Hoe verliepen de Tweede Wereldoorlog en de dekolonisatie van Indonesië?	n.t.b.	7	SE 7 WO II		Ja	15%

Mavo 4	***GS/K/10 Historisch overzicht vanaf 1900:*** De kandidaat kan herkennen en benoemen welke belangrijke gebeurtenissen en ontwikkelingen zich in de Nederlandse en (West-)Europese geschiedenis vanaf 1900 hebben voorgedaan **GS/V/6 Nederland en de Verenigde Staten na de Tweede Wereldoorlog:** De kandidaat kan herkennen en beschrijven hoe de Verenigde Staten de Nederlandse samenleving na de Tweede Wereldoorlog hebben beïnvloed en ingaan op verschillen in opvatting tussen Nederlandse politieke stromingen over de rol van de Verenigde Staten in de internationale politiek **GS/V/5 Verzuiling en ontzuiling in Nederland:** De kandidaat kan herkennen en beschrijven welke zuilen er in Nederland na de Tweede Wereldoorlog waren, welke gevolgen de verzuiling voor de Nederlandse samenleving had en verklaren op welke wijze het proces van ontzuiling de samenleving heeft veranderd. **GS/V/2 Nederland en Europa**: De kandidaat kan herkennen en beschrijven op welkewijze de Europese samenwerking zich na 1945 ontwikkeld heeft en welke invloed de Europese Unie heeft op (de identiteit van) de Nederlandse samenleving.	De Wereld na 1945 [1945 -nu] Hoofdstuk 5: Hoe veranderde de wereld na 1945	ST	8	SE 8 Wereld na 1945		Nee	15%

Dit PTA voldoet aan het examenprogramma voor dit vak met het in de kop genoemde niveau. De eindtermen die óók in het centraal examen worden getoetst, zijn *cursief* gedrukt. Het gewogen gemiddelde van alle onderdelen uit dit vak-PTA maakt het eindcijfer voor het schoolexamen

Programma van toetsing en afsluiting (PTA) - Liemers College								
Vak	**Locatie**	**Cohort**	**Niveau**				**Leerja(a)r(en)**	
KCKV	Agora	2025-2027	MAVO				3	
Afnamemoment *(Richtlijn)*	**Eindtermen** *Wat moet je kennen/kunnen?*	**Inhoud onderwijsprogramma** *Wat moet je leren/doen?*	**Soort**	**Volgnr.**	**SE-naam**	**Tijdsduur**	**Herkansbaar**	**Weging**
M3 - sep/okt	KV/K/2-3	Je neemt actief deel aan een culturele en kunstzinnige activiteit. De kunstzinnige activiteit resulteert in de productie en presentatie van eigen werk.	n.t.b.	1	n.t.b.1	n.v.t.	Ja	0
M3 - nov/dec	KV/K/2-3	Je neemt actief deel aan een culturele en kunstzinnige activiteit.	n.t.b.	2	n.t.b.2	n.v.t.	Ja	0
M3 - jan/feb	KV/K/2-3	Je neemt actief deel aan een culturele en kunstzinnige activiteit.	n.t.b.	3	n.t.b.3	n.v.t.	Ja	0
M3 - mrt/april	KV/K/2-3	Je neemt actief deel aan een culturele en kunstzinnige activiteit.	n.t.b.	4	n.t.b.4	n.v.t.	Ja	0
M3 - april	KV/K/1-4	Reflectie en kunstdossier	n.t.b.	5	n.t.b.5	n.v.t.	Ja	0
M3 - mei/juni	KV/K/1-2-3-4	Eindbeoordeling n.a.v. bovenstaande onderdelen	PO	1	PO1	n.v.t.	Nee	OVG

Dit PTA voldoet aan het examenprogramma voor dit vak met het in de kop genoemde niveau.
Het gewogen gemiddelde van alle onderdelen uit dit vak-PTA maakt het eindcijfer voor het schoolexamen.

Programma van toetsing en afsluiting (PTA) - Liemers College								
Vak	**Locatie**	**Cohort**	**Niveau**				**Leerja(a)r(en)**	
LOB	Agora	2025-2027	MAVO				3 en 4	
Afnamemoment *(Richtlijn)*	**Eindtermen** *Wat moet je kennen/kunnen?*	**Inhoud onderwijsprogramma** *Wat moet je leren/doen?*	**Soort**	**Volgnr.**	**SE-naam**	**Tijdsduur**	**Herkansbaar**	**Weging**
Gedurende lj 3 én 4	Loopbaansturing, werkexploratie, netwerken	Bezoeken van 1 of meer open dag(en), scholenmarkt(en) en/of meeloopdag(en)	HO	1	HO1	n.v.t.	n.v.t.	O/V/G
Gedurende lj 3 én 4	Loopbaansturing, werkexploratie, netwerken	Deelnemen aan carrièredag/stagedag	HO	2	HO2	n.v.t.	n.v.t.	O/V/G
Gedurende lj 3 én 4	Motieven-, kwaliteitenreflectie, loopbaansturing, netwerken en werkexploratie	Werken aan LOB- dossier (o.a. Wie ben ik en wat kan ik? En wat voor werk past bij mij?)	HO	3	HO3	n.v.t.	n.v.t.	O/V/G
Gedurende lj 3 én 4	Motieven-, kwaliteitenreflectie, loopbaansturing en netwerken	1 of meer driehoeks-loopbaanreflectiegesprek(ken) met coach of decaan	HO	4	HO4	n.v.t.	n.v.t.	O/V/G
Na toetsweek 1 2026	Zowel motieven- als kwaliteitenreflectie	Aanmaken van een DDD (Digitaal Doorstroom Dossier).	HO	5	HO5	n.v.t.	n.v.t.	O/V/G

Dit PTA voldoet aan het examenprogramma voor dit vak met het in de kop genoemde niveau.
Het gewogen gemiddelde van alle onderdelen uit dit vak-PTA maakt het eindcijfer voor het schoolexamen.

Programma van toetsing en afsluiting (PTA) - Liemers College								
Vak	**Locatie**	**Cohort**	**Niveau**				**Leerja(a)r(en)**	
Lichamelijke opvoeding	Agora	2025-2027	MAVO				3 - 4	
Afnamemoment *(leerjaar + toetsweek, of buiten toetsperiode)*	**Eindtermen** *Wat moet je kennen/kunnen?*	**Inhoud onderwijsprogramma** *Wat moet je leren/doen?*	**Soort**	**Volgnr.**	**SE-naam**	**Tijdsduur**	**Herkansbaar**	**Weging**
m3 of m4	K/7 Atletiek	Atletiek keuze onderdeel: * looponderdeel * Ver- of hoogspringen * Werpen of stoten	PO	1	Atletiek	n.v.t.	Nee	10%
m3 of m4	K/4 Spel	Samengesteld cijfer uit: * terugslagspel * doelspelen (binnen of buiten) *Tik en afgooispelen * Slag- en loopspel	PO	2	Spel	n.v.t.	Nee	10%
m3 of m4	K/5 Turnen	Turnen (keuze uit): Springen - Zwaaien - Acrobatiek	PO	3	Turnen	n.v.t.	Nee	10%
m3 of m4	K/6 Bewegen op muziek	Eigen invulling	PO	4	Bewegen op muziek	n.v.t.	Nee	10%
m3 of m4	K/8 Zelfverdediging	Vorm van zelfverdediging boksen / judo	PO	5	Zelfver-dediging	n.v.t.	Nee	10%
m4	K/9 Actuele bewegingsactiviteiten	Sportoriëntatie	PO	6	Sport-oriëntatie	n.v.t.	Nee	0%
m3 of m4	K/1 Oriëntatie op leren en werken K/3 Leervaardigheden	Bewegen en regelen Lesgeven	PO	7	Bewegen en regelen	n.v.t.	Nee	10%
m3	K/2 Basisvaardigheden K/3 Leervaardigheden	Inzet en samenwerking leerjaar 3	PO	8	Inzet M3	n.v.t.	Nee	20%
m4	K/2 Basisvaardigheden K/3 Leervaardigheden	Inzet en samenwerking Leerjaar 4	PO	9	Inzet M4	n.v.t.	Nee	20%

Dit PTA voldoet aan het examenprogramma voor dit vak met het in de kop genoemde niveau.
Het gewogen gemiddeld van alle onderdelen uit dit vak-PTA maakt het eindcijfer voor het schoolexamen.

Programma van toetsing en afsluiting (PTA) - Liemers College								
Vak	**Locatie**	**Cohort**	**Niveau**				**Leerja(a)r(en)**	
Muziek	Agora	2025-2027	MAVO				3-4	
Afnamemoment	**Eindtermen** *Wat moet je kennen/kunnen?*	**Inhoud onderwijsprogramma** *Wat moet je leren/doen?*	**Soort**	**Volgnr.**	**SE-naam**	**Tijdsduur**	**Herkansbaar**	**Weging**
M3 - na TW3	MU/K/1 Oriëntatie op leren en werken MU/K/2 Basisvaardigheden MU/V/1 (onderdeel 1 en 3) Onderzoek en Presentatie	**Muziek & maatschappij** Procesmatig werken aan de hand van een thema. Verkennen en onderzoeken van muzikale functies, betekenissen en genres.	PO	1	PO1	n.v.t.	Nee	10
M4 - dec	MU/K/5 Vormgeven MU/V/2 Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie	**Improviseren & componeren** Procesmatig werken aan de hand van een thema. Afsluiten met een presentatie en onderbouwing.	PO	2	PO2	n.v.t.	Nee	20
M4 - toetsweek 2	*MU/K/3 leervaardigheden in het vak muziek* *MU/K/7 Beluisteren* *MU/K/8 Muziek en maatschappij* *MU/K/9 Muziek en andere kunsten* *MU/V/3 Vaardigheden in samenhang*	**Muziektheorie & luistervaardigheid** Herkennen en toepassen van muzikale begrippen en het herkennen van instrumentarium.	ST	1	ST1	100 min.	Ja	35
M4 - feb/mrt	MU/K/4 Musiceren MU/K/6 Presenteren MU/V/1 Eindopdracht (onderdeel 2)	**Praktische eindopdracht** Procesmatig toewerken naar een eindproduct.	PO	3	PO3	n.v.t.	Nee	35
Dit PTA voldoet aan het examenprogramma voor dit vak met het in de kop genoemde niveau. De eindtermen die óók in het centraal examen worden getoetst, zijn *cursief* gedrukt. Het gewogen gemiddelde van alle onderdelen uit dit vak-PTA maakt het eindcijfer voor het schoolexamen.								

Programma van toetsing en afsluiting (PTA) - Liemers College								
Vak	**Locatie**	**Cohort**	**Niveau**				**Leerja(a)r(en)**	
Maatschappijleer	Agora	2025-2027	MAVO				3-4	
Afnamemoment *(leerjaar + toetsweek, of buiten toetsperiode)*	**Eindtermen** *Wat moet je kennen/kunnen?*	**Inhoud onderwijsprogramma** *Wat moet je leren/doen?*	**Soort**	**Volgnr.**	**SE-naam**	**Tijdsduur**	**Herkansbaar**	**Weging**
Leerjaar 3-4 Toetsweek 1	ML1/K/1 oriëntatie op leren en werken, ML1/K/2 basisvaardigheden, ML1/K/3 leervaardigheden in het vak maatschappijleer, ML1/K/4 cultuur en socialisatie, ML1/K/5 sociale verschillen	Maak en leer hoofdstuk 1 van het lesboek en werkboek 'Thema's': 'Wat is Maatschappijleer?'. Je leert hier onder andere over de belangrijke begrippen: waarden/normen, macht en kenmerken van een maatschappelijk probleem.	ST	1	SO H1	50 min.	Ja	20
Leerjaar 3-4 Toetsweek 1	ML1/K/1 oriëntatie op leren en werken, ML1/K/2 basisvaardigheden, ML1/K/3 leervaardigheden in het vak maatschappijleer, ML1/K/5 sociale verschillen, ML1/K/6 macht en zeggenschap	Richt een politieke partij, naar aanleiding van hoofdstuk 4 van het lesboek en werkboek 'Thema's': 'Politiek'. Je leert hier onder andere over de belangrijke begrippen: democratie, rechtsstaat, politieke stromingen, parlement en regering.	PO	1	PO politiek	n.v.t.	Nee	25
Leerjaar 3-4 Toetsweek 2	ML1/K/1 oriëntatie op leren en werken, ML1/K/2 basisvaardigheden, ML1/K/3 leervaardigheden in het vak maatschappijleer, ML1/K/4 cultuur en socialisatie, ML1/K/5 sociale verschillen	Maak en leer hoofdstuk 3 en 5 van het lesboek en werkboek 'Thema's: 'Cultuur en identiteit' en 'Rechtsstaat'. Je leert hier onder andere over de belangrijke begrippen: socialisatie, cultuurverschil overtreding/misdrijf, oorzaken van crimineel gedrag, verdachte, rechter en verschillende straffen.	ST	2	PW H3 en H5	50 min.	Ja	30

Leerjaar 3-4 Toetsweek 3	ML1/K/1 oriëntatie op leren en werken, ML1/K/2 basisvaardigheden, ML1/K/3 leervaardigheden in het vak maatschappijleer, ML1/K/4 cultuur en socialisatie, ML1/K/5 sociale verschillen, ML1/K/6 macht en zeggenschap, ML1/K/7 beeldvorming en stereotypering	Maak het werkstuk 'Maatschappelijk probleem'. Aan de hand van de kenmerken onderzoek je een maatschappelijk probleem. Planning is hierbij belangrijk en het houden aan de inleverdatum is een onderdeel van je werkstuk.	PO	2	PO maatschappelijk probleem	n.v.t.	Nee	25
Dit PTA voldoet aan het examenprogramma voor dit vak met het in de kop genoemde niveau. Het gewogen gemiddelde van alle onderdelen uit dit vak-PTA maakt het eindcijfer voor het schoolexamen								

Programma van toetsing en afsluiting (PTA) - Liemers College								
Vak	**Locatie**	**Cohort**	**Niveau**				**Leerja(a)r(en)**	
Nask1	Didam	2025-2027	MAVO				3 en 4	
Afnamemoment *(leerjaar + toetsweek, of buiten toetsperiode)*	**Eindtermen** *Wat moet je kennen/kunnen?*	**Inhoud onderwijsprogramma** *Wat moet je leren/doen?*	**Soort**	**Volgnr.**	**SE-naam**	**Tijdsduur**	**Herkansbaar**	**Weging**
M3 – TW4	K7: licht en Beeld K10: bouw van de materie K11: straling en stralingsbescherming K12: het weer	Je bereidt je voor door te oefenen met het rekenen met formules. Daarnaast leer je de vaardigheden en begrippen die bij de toets stof horen. De toets gaat over: NOVA MAX 3-vmbo-t H2 Het weer H5 Licht H8 Straling	ST	1	ST1 Materie en straling	100 min.	Ja	20
M4 – TW1	*K5: Elektrische energie*	Je bereidt je voor door te oefenen met het rekenen met formules. Daarnaast leer je de vaardigheden en begrippen die bij de toetsstof horen. De toets gaat over: NOVA MAX 3-vmbo-t H1 Elektriciteit NOVA MAX 4-vmbo-t H9 Schakelingen H11 Energie H12 Elektriciteit	ST	2	ST2 Elektrische energie	100 min.	Ja	20
M4 – TW2	*K4: Stoffen en materialen* *K6: Verbranden en verwarmen* *K8 Geluid*	Je bereidt je voor door te oefenen met het rekenen met formules. Daarnaast leer je de vaardigheden en begrippen die bij de toetsstof horen. De toets gaat over: NOVA MAX 3-vmbo-t H4 stoffen H6 warmte H7 materialen NOVA MAX 4-vmbo-t H13 geluid	ST	3	ST3	100 min.	Ja	20

M4 – TW3	*K9: Kracht en veiligheid* *V1: Veiligheid en verkeer* *V2 Constructies*	Je bereidt je voor door te oefenen met het rekenen met formules. Daarnaast leer je de vaardigheden en begrippen die bij de toetsstof horen. De toets gaat over: NOVA MAX 3-vmbo-t H3 Krachten NOVA MAX 4-vmbo-k H10 Krachten H14 Werktuigen H15 Bewegingen H16 Kracht en beweging	ST	4	ST4	100 min.	Nee	20
M4 Buiten toetsperiode	K1: Oriëntatie op leren en werken K2: Basisvaardigheden *K3: Leervaardigheden in het vak Natuurkunde* V3: Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie *V4: vaardigheden in samenhang*	Eigen onderzoek	PO	1	PO1 eigen onderzoek	n.v.t.	Nee	20
Dit PTA voldoet aan het examenprogramma voor dit vak met het in de kop genoemde niveau. De eindtermen die óók in het centraal examen worden getoetst, zijn *cursief* gedrukt. Het gewogen gemiddelde van alle onderdelen uit dit vak-PTA maakt het eindcijfer voor het schoolexamen.								

Programma van toetsing en afsluiting (PTA) - Liemers College								
Vak	**Locatie**	**Cohort**	**Niveau**				**Leerja(a)r(en)**	
Nask2	Agora	2025-2027	MAVO				3-4	
Afnamemoment *(Richtlijn)*	**Eindtermen** *Wat moet je kennen/kunnen?*	**Inhoud onderwijsprogramma** *Wat moet je leren/doen?*	**Soort**	**Volgnr.**	**SE-naam**	**Tijdsduur**	**Herkansbaar**	**Weging**
M3	K1 Oriëntatie op leren en werken, K2 Basisvaardigheden, K4 gebruik van stoffen, K8 Reinigingsmiddelen, K9 Chemie en industrie, *K10 basischemie,* *V1 productieprocessen, V2 Productieonderzoek,* V3 Verwerken van informatie, *V4 Vaardigheden in samenhang*	Reacties van stoffen en duurzaam gebruik van metalen	PO*	1	PO*1	n.v.t.	Nee	10
M3 TW 4	K4 gebruik van stoffen, K9 Chemie en industrie, *K10 basischemie,* *V1 productieprocessen,* *V2 Productieonderzoek*	Eigenschappen van metalen	ST	1	ST1	50 min.	Nee	15
M4 TW 1	*K3 Leervaardigheden in het vak scheikunde,* K4 gebruik van stoffen, *K5 Mens en omgeving verbranding,* K9 Chemie en industrie, *K10 basischemie,* *V1 productieprocessen*	Stoffen, deeltjes en verbranding	ST	2	ST2	50 min.	Ja	25
M4	*K3 Leervaardigheden in het vak scheikunde,* K4 gebruik van stoffen, K6 werken bij practicum en in beroepssituaties, *K7 Water, zuren en basen,* K9 Chemie en industrie, *K10 basischemie,* *V1 productieprocessen,*	Zouten maken, zouten oplossen en zouten herkennen	PO*	2	PO*2	n.v.t.	Nee	10

	V2 Productieonderzoek, V3 Verwerken van informatie, *V4 Vaardigheden in samenhang*							
M4 TW 2	*K3 Leervaardigheden in het vak scheikunde,* K4 gebruik van stoffen, K6 werken bij practicum en in beroepssituaties, *K7 Water, zuren en basen,* K9 Chemie en industrie, *K10 basischemie,* *V1 productieprocessen,* *V2 Productieonderzoek*	Zouten en de veelzijdigheid van zouten	ST	3	ST3	50 min.	Ja	20
M4 TW 3	*K3 Leervaardigheden in het vak scheikunde,* K4 gebruik van stoffen, *K5 Mens en omgeving verbranding,* *K7 Water, zuren en basen,* K9 Chemie en industrie, *K10 basischemie,* *K11 bouw van materie,* *V2 Productieonderzoek*	Kunststoffen, zuren en basen, neutrale en basische oplossingen	ST	4	ST4	50 min.	Nee	20

Dit PTA voldoet aan het examenprogramma voor dit vak met het in de kop genoemde niveau. De eindtermen die óók in het centraal examen worden getoetst, zijn *cursief* gedrukt. Het gewogen gemiddelde van alle onderdelen uit dit vak-PTA maakt het eindcijfer voor het schoolexamen.

Programma van toetsing en afsluiting (PTA) - Liemers College								
Vak	**Locatie**	**Cohort**	**Niveau**				**Leerja(a)r(en)**	
Nederlands	Agora	2025-2027	MAVO				3-4	
Afnamemoment *(Richtlijn)*	**Eindtermen** *Wat moet je kennen/kunnen?*	**Inhoud onderwijsprogramma** *Wat moet je leren/doen?*	**Soort**	**Volgnr.**	**SE-naam**	**Tijdsduur**	**Herkansbaar**	**Weging**
M4 Voor TW1	*NE/K/3* Je kunt spellingsregels toepassen in geschreven teksten.	Werkwoordspelling	ST	1	ST1	50 min.	Ja	10
M4 Voor TW1	*NE/K/3* NE/K/4 Je kunt informatie halen uit gesproken tekst en beeld.	Kijk- en luistertoets	ST	2	ST2	120 min.	Nee	15
M4 – TW1	NE/K/1 NE/K/2 *NE/K/3* NE/K/5 *NE/K/7* NE/V/1 NE/V/2 NE/V/3 J e kunt een curriculum vitae en sollicitatiebrief schrijven volgens de conventies. Je kunt een sollicitatiegesprek voorbereiden en uitvoeren.	Project solliciteren	PO	1	PO1	n.v.t.	Nee	20
M4 – TW2	NE/K/2, *NE/K/3, NE/K/,*NE/V/1 NE/V/2, NE/V/3 Je kunt een doel- en publiekgerichte tekst schrijven: overeenkomstig de voor de tekstsoort geldende conventies, onder gebruikmaking van documentatie.	Gedocumenteerd schrijven	ST	3	ST3	120 min.	Ja	20
M4 Buiten toetsperiode	NE/K/2 *NE/K/3 NE/K/4* NE/K/5 *NE/K/7* NE/K/8 NE/V/2 NE/V/3 Je kunt diverse Nederlandstalige tekstsoorten lezen en informatie uit die teksten verwerken. Je kunt Nederlandstalig beeld- en/of geluidsmateriaal kijken en luisteren en de informatie van dit materiaal verwerken.	Pecha Kucha	PO	2	PO2	n.v.t.	Nee	15

M4 – TW3	*NE/K/2 NE/K/3* NE/K/5 NE/V/1 NE/V/3 Je neemt deel aan een debat over een maatschappelijk en actueel onderwerp. Vooraf verdiep je je in het onderwerp en formuleer je je eigen standpunt. Tijdens het debat brengt je je standpunt duidelijk naar voren en onderbouwt dit met argumenten en voorbeelden.	Debat	PO	3	PO3	n.v.t	Nee	20
Dit PTA voldoet aan het examenprogramma voor dit vak met het in de kop genoemde niveau. De eindtermen die óók in het centraal examen worden getoetst, zijn *cursief* gedrukt. Het gewogen gemiddelde van alle onderdelen uit dit vak-PTA maakt het eindcijfer voor het schoolexamen.								

Programma van toetsing en afsluiting (PTA) - Liemers College								
Vak	**Locatie**	**Cohort**	**Niveau**				**Leerja(a)r(en)**	
Profielonderzoek PWS	Agora	2025-2027	MAVO				4	
Afnamemoment *(Richtlijn)*	**Eindtermen** *Wat moet je kennen/kunnen?*	**Inhoud onderwijsprogramma** *Wat moet je leren/doen?*	**Soort**	**Volgnr.**	**SE-naam**	**Tijdsduur**	**Herkansbaar**	**Weging**
2027	Het profielwerkstuk (PWS) is een soort eindopdracht die je maakt in je laatste schooljaar. Je werkt aan een onderwerp dat past bij je profiel (bijvoorbeeld Zorg & Welzijn, Techniek, of Economie), en je laat zien wat je geleerd hebt. In simpele woorden: • Je kiest een onderwerp dat je interessant vindt. • Je doet er onderzoek naar of maakt iets (zoals een product of ontwerp). • Je schrijft daar een verslag over. • Je geeft daar een presentatie over.	Het profielonderzoek wordt beoordeeld door twee correctoren.	HO	1	HO1	n.v.t.	Ja	OVG
Het profielonderzoek (PWS) moet met minimaal een voldoende zijn afgerond om een diploma te kunnen ontvangen								

Programma van toetsing en afsluiting (PTA) - Liemers College								
Vak	**Locatie**	**Cohort**	**Niveau**				**Leerja(a)r(en)**	
Rekenen	Agora	2025-2027	MAVO				3-4	
Afnamemoment *(Richtlijn)*	**Eindtermen** *Wat moet je kennen/kunnen?*	**Inhoud onderwijsprogramma** *Wat moet je leren/doen?*	**Soort**	**Volgnr.**	**SE-naam**	**Tijdsduur**	**Herkansbaar**	**Weging**
Leerjaar 3 en 4	Je moet basiskennis van rekenen hebben, zoals: 1. **Getallen:** ▪ Hele getallen, kommagetallen en breuken. ▪ Weten hoe je deze schrijft, leest en vergelijkt. ▪ Rekenen met procenten en verhoudingen. 2. **Maten en eenheden:** ▪ Lengte, gewicht, inhoud, tijd en geld. ▪ Weten hoe je eenheden omzet (bijv. meters naar centimeters). 3. **Procenten:** ▪ Kortingen, btw, rente. ▪ Hoe je procenten rekent van bedragen. 4. **Verhoudingen en tabellen:** ▪ Verhoudingen snappen, ▪ Werken met tabellen, grafieken en diagrammen. 5. **Meten en meetkunde:** ▪ Oppervlakte en inhoud berekenen (vierkant, rechthoek, kubus, enz.). ▪ Omtrek meten of berekenen.	Toets rekenen niveau 2F	ST	1	ST1	100 min.	Ja	100%
Rekenen is voor de leerling die geen wiskunde in hun vakkenpakket hebben. Het behaalde resultaat telt niet mee in de zak- en slaagregeling. Als een Je het vak wiskunde heeft als 7e vak en dit laat vallen om te slagen moet er een resultaat zijn behaald voor rekenen								

Programma van toetsing en afsluiting (PTA) - Liemers College								
Vak	**Locatie**	**Cohort**	**Niveau**				**Leerja(a)r(en)**	
Tekenen	Agora	2025-2027	MAVO				3-4	
Afnamemoment *(richtlijn)*	**Eindtermen** *Wat moet je kennen/kunnen?*	**Inhoud onderwijsprogramma** *Wat moet je leren/doen?*	**Soort**	**Volgnr.**	**SE-naam**	**Tijdsduur**	**Herkansbaar**	**Weging**
M4 September	BV/K/1 BV/K/2	**Kunst is overal** Je maakt samen met een klasgenoot een werkstuk over vormgeving in de maatschappij. Plannen is een onderdeel van de criteria.	PO	1	PO1 Kunst is overal	n.v.t.	Nee	6
M4 September	BV/K/5	**Procesmatig werken** N.a.v. een thema doorloop je een werkproces, waarbij je je oriënteert en een beeldend onderzoek doet. Je werkt hierbij in je tekendummy. Je wordt beoordeeld op breedte waarop je je oriënteert en de diepgang van je beeldend onderzoek bij het thema.	PO	2	PO2 Procesmatig werken	n.v.t.	Nee	10
M4 - September	*BV/K/4 BV/K/6 BV/V/1*	***Beeldend werk*** *Je maakt beeldend werk binnen een gegeven thema. Je werk wordt beoordeeld op zeggingskracht en afwerking.*	PO	3	PO3 Beeldend Werk	n.v.t.	Nee	10
M4 – TW1	*BV/K/8 BV/V/3*	***Proefwerk*** *Je maakt een schriftelijke toets waarbij je bevraagd wordt op functie, inhoud, voorstelling en vormgeving van kunstwerken. Je maakt gebruik van syllabus-begrippen in je antwoorden. Het gebruik van het boek 'beeldende begrippen' is toegestaan.*	ST	1	ST1	50 min.	Ja	10

M4 - nov	*BV/V/2 BV/K/8*	***Beeldanalyse*** *Op basis van een bestaand kunstwerk maak je een verslag waarin je dieper ingaat op de functie, inhoud, voorstelling en vormgeving van het werk.*	PO	4	PO4 Beeldanalyse	n.v.t.	Ja	16
M4 – TW2	*BV/K/8BV/V/3*	***Proefwerk*** *Je maakt een schriftelijke toets waarbij je bevraagd wordt op functie, inhoud, voorstelling en vormgeving van kunstwerken. Je maakt gebruik van syllabus-begrippen in je antwoorden.*	ST	2	ST2	75 min.	Ja	16
M4 - feb/maart	BV/K/5 BV/K/7	**Procesmatig werken** Je maakt een werkproces binnen een gegeven thema, waarbij je je oriënteert, een beeldend onderzoek doet en reflecteert op je eigen werk en het werk van een klasgenoot. Je presenteert je werk.	PO	5	PO5 Procesmatig werken	n.v.t.	Nee	16
M4 - mrt	*BV/K/4 BV/K/6 BV/V/1*	***Beeldend werk*** *Je maakt beeldend werk binnen een gegeven thema. Je werk wordt beoordeeld op zeggingskracht en afwerking.*	PO	6	PO6 Beeldend Werk	n.v.t.	Nee	16

Dit PTA voldoet aan het examenprogramma voor dit vak met het in de kop genoemde niveau. De eindtermen die óók in het centraal examen worden getoetst, zijn *cursief* gedrukt. Het gewogen gemiddelde van alle onderdelen uit dit vak-PTA maakt het eindcijfer voor het schoolexamen.

Programma van toetsing en afsluiting (PTA) - Liemers College								
Vak	**Locatie**	**Cohort**	**Niveau**				**Leerja(a)r(en)**	
Wiskunde	Agora	2025-2027	MAVO				3-4	
Afnamemoment *(Richtlijn)*	**Eindtermen** *Wat moet je kennen/kunnen?*	**Inhoud onderwijsprogramma** *Wat moet je leren/doen?*	**Soort**	**Volgnr.**	**SE-naam**	**Tijdsduur**	**Herkansbaar**	**Weging**
M3	WI/K1/K2/K3/K8 Oriëntatie op leren en werken Basisvaardigheden *Leervaardigheden in het vak wiskunde* Geïntegreerde wiskundige activiteiten	Praktische opdracht 1 wiskundige kennis en vaardigheden in de beroepspraktijk	PO	1	PO1	n.v.t.	Ja	10%
M3	*WI/K3/K6* *Leervaardigheden in het vak wiskunde* *Meetkunde*	Meetkunde 1 o.a. koershoek, kijklijn, Pythagoras in de balk, gelijkvormigheid, vergroting, tangens	n.t.b.	2	Meetk1	n.v.t.	Ja	10%
M3	*WI/K3/K4* *Leervaardigheden in het vak wiskunde* *Algebraïsche vaardigheden*	Algebra 1 o.a. lineaire formules, verschillende verbanden, werken met formules en grafieken, vergelijkingen oplossen	n.t.b.	3	Alg1	n.v.t.	Ja	10%
M3 / M4	WI/K5/*V1* *Rekenen, meten en schatten* *Complexe rekentechnieken*	Rekenen Basisvaardigheden rekenen, eenheden en omrekenen, meten en schatten	n.t.b.	4	Rekenen	n.v.t.	Ja	20%
M4	WI/K1/K2/K3/K7/K8/V2/V3 Oriëntatie op leren en werken Basisvaardigheden *Leervaardigheden in het vak wiskunde* Informatieverwerking, statistiek Geïntegreerde wiskundige activiteiten	Praktische opdracht 2 Informatieverwerking en statistiek	PO	5	PO2	n.v.t.	Ja	10%
M4	*WI/K3/K6/V1* *Leervaardigheden in het vak wiskunde* *Meetkunde, complexe technieken*	Meetkunde 2 o.a. oppervlakte en inhoud van samengestelde figuren, goniometrie	n.t.b.	6	Meetk2	n.v.t.	Ja	20%
M4	*WI/K3/K4/V1* *Leervaardigheden in het vak wiskunde* *Algebraïsche vaardigheden, formeler*	Algebra 2 o.a. complexere verbanden in formules en grafieken, vergelijkingen oplossen, exponentiele formules	n.t.b.	7	Alg2	n.v.t.	Ja	20%

Dit PTA voldoet aan het examenprogramma voor dit vak met het in de kop genoemde niveau. De eindtermen die óók in het centraal examen worden getoetst, zijn *cursief* gedrukt.
Het gewogen gemiddelde van alle onderdelen uit dit vak-PTA maakt het eindcijfer voor het schoolexamen.